

FERHAN KÖSEOĞLU

Fransa'daki şehzade kabirlerinin durumu içler acısı

Fransa'nın başkenti Paris'teki Bobigny Müslüman Mezarlığı'ndaki Osmanlı hanedan üyelerinin kabirleri bakımsızlık sebebiyle ortadan kaybolmak üzere. Kalan birkaç mezar taşının durumu da hanım sultan ve şehzadelerin hatırasına ilgisizliği gözler önüne seriyor.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra 1924'de halifeliğin kaldırılması ve Osmanlı hanedanının yurtdışına çıkmaya zorlanmasıyla Fransa'ya da yoğun göç yaşandı. Başta son Halife Abdülmecit olmak üzere Fransa'yı tercih edenlerin büyük bölümü sefalet içerisinde yaşamlarını sürdürmeye çalıştı. Fransa'da hayatını kaybeden hanedan üyelerinden birçoğu ise o dönemde Türkiye'nin kabul etmemesi nedeniyle Fransa hükümeti tarafından Faslılara hediye edilen Bobigny Müslüman Mezarlığı'na defnedildi.

1937'de açılışı gerçekleştirilen mezarlığa ilk olarak II. Abdülhamit'in kızı Ayşe Sultan'ın eşi Mehmed Ali Rauf; son olarak ise 1973 yılında hayatını kaybeden Sultan V. Murat'ın torunu Şehzade Osman Fuat'ın cenazesi defnedildi. Fakat sadece 1945 yılında hayatını kaybeden II. Abdülhamit'in oğlu Şehzade Ahmed Nureddin'in mezar taşı günümüze ulaşabildi. 1952'de Paris'te bir otel odasında öldükten sonra Ahmed Nureddin'in yanına defnedilen II. Abdülhamit'in diğer oğlu Şehzade Abdürrahim Hayri'nin ise ismi silinmiş mezar taşı günümüze ulaşmış. Diğer mezar taşları ise kaybolmuş durumda. Osmanlı mezarlarının bulunduğu alanın dışında yer alan 5. Murad'ın kızı Selma Sultan'ın mezar taşı da ayakta kalabilmiş.

OSMANLI MEZARLARININ ZİYARETÇİSİ YOK

Cihan Haber Ajansı'na açıklamada bulunan Bobigny Müslüman Mezarlığı Müdürlüğü yetkilileri, Osmanlı hanedanı mezarlarını ziyaret eden olmadığını, uzun yıllar önce Fransız bir tarihçinin Osmanlı mezarlarıyla ilgili bir çalışma gerçekleştirdiğini kaydetti. Yetkili, ziyaretçisi olan tek hanedan mezarının ise hâlâ Fransa'da yaşayan yazar Kenize Murad'ın annesi merhum Selma Sultan olduğunu

belirtti. Yetkililer, mezarların Türkiye'ye taşınması ile ilgili Türkiye'den gelecek bir talebi ise kabul etmelerinin şua n itibariyle mümkün olmadığını belirtti.

Mezarlık yetkilisi, mezarlığın ilk açıldığı yıllarda kayıtların mezarlık imamı tarafından tutulduğunu ve isimlerin yanlış kaydedilmiş olabileceğine dikkat çekti. Bobigny Belediyesi Mezarlıklar İdaresi arşivinde bulunan dökümanlarda ismi geçen ve II. Abdülhamit'in kızı Ayşe Sultan'ın anılarını topladığı 'Babam Sultan Abdülhamit' kitabında bahsedilen Bobigny Müslüman Mezarlığı'nda yatan Osmanlı hanedanından bazılarının isimleri ise şu şekilde:

Rabia Peyveste Hanım (Sultan II. Abdülhamit'in eşi), Şehzade Ahmed Nureddin (Sultan II. Abdulhamit'in oğlu) Şehzade Abdürrahim Hayri (Sultan II. Abdulhamit'in oğlu) Şehsuvar Hanım (Halife Abdülmecit'in eşi) Pınardil Fahriye Hanım (Şehzade Abit'in eşi) Şehzade Osman Fuat (Sultan V. Murad'ın torunu) Damad Mehmed Ali Rauf Bey (Ayşe Sultan'ın eşi) Ayşe Sıdika Hanımsultan (Sultan Abdülmecit'in torunu) Selma Sultan (V. Murad'ın torunu)

1944 yılında Paris'te hayatını kaybeden son Halife Abdülmecit'in naaşı ise dönemin Türk hükümetinin kabul etmemesi üzerine 10 yıl Paris Büyük Camii'nde bekletildikten sonra, Medine'ye götürülerek Cennet'ül Baki Mezarlığı'na defnedilmişti.

(CİHAN)

2014-02-25